

Tripoli.land — Продовольчакомпанія «Зоря Поділля» (ТОВ). — Режим доступу: <https://tripoli.land/ua/farmers/vinnitskaya/gaysinskiy/prodovolchakompaniya-34009446-3957> — (Дата звернення: 08.09.2025).

Agravery.com — «Укрпромінвест-Агро» зібравмайже700 тис. тонн цукровихбуряків. — Режим доступу: <https://agravery.com/uk/posts/show/gospodarstvo-ukrprominvest-agro-zibralo-majze-700-tis-ton-cukrovih-burakiv> — (Дата звернення: 08.09.2025).

Elevatorist.com — Елеватор «Зоря Поділля»: технічні характеристики. — Режим доступу: <https://elevatorist.com/karta-elevatorov-ukrainy/elevator/1022-zarya-podolya> — Дата звернення: 08.09.2025

Latifundist.com — Гайсинськийцукровий завод: модернізація, інвестиції. — Режим доступу: <https://latifundist.com/kompanii/1392-gajsinskij-saharnyj-zavod> — Дата звернення: 08.09.2025.

Zorya-agro.net — Офіційний сайт компанії «Зоря Поділля». — Режим доступу: <https://zorya-agro.net/> — Дата звернення: 08.09.2025

Slidstvo.info — Розслідування: земельніконфліктиагрохолдингів у Вінницькійобласті. — Режим доступу: <https://www.slidstvo.info/articles/odyn-v-poli-vojin/> — Дата звернення: 08.09.2025.

*Науковий керівник: Величко О. В.  
кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту  
Державний торговельно-економічний університет*

## **ЗЕЛЕНА ТРАНСФОРМАЦІЯ БІЗНЕСУ ЯК ОСНОВА ПІСЛЯКРИЗОВОГО ВІДНОВЛЕННЯ.**

**Тюренкова К. В.,  
ЗВО групи МЕН4/1,  
Миколаївський національний аграрний університет**

Сучасні глобальні виклики, зокрема економічні кризи, кліматичні зміни та зростання дефіциту ресурсів, актуалізують необхідність переосмислення традиційних моделей ведення бізнесу. У післякризовий період особливої уваги

набуває «зелена» трансформація підприємств, що передбачає інтеграцію екологічних принципів у стратегічний розвиток і систему управління. Орієнтація на енергоефективність, використання відновлюваних джерел енергії та впровадження циркулярної економіки стають не лише засобом зниження витрат, а й інструментом підвищення конкурентоспроможності та стійкості бізнесу в умовах нових глобальних викликів. Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Теоретичні та прикладні аспекти «зеленої» економіки та підприємництва активно досліджуються як зарубіжними, так і українськими науковцями. Зокрема, Х. Р. Бей розглядає «зелене» підприємництво як один із ключових напрямів розвитку світової економіки та підкреслює його значення у післякризових відновлювальних процесах [1]. Фролов А. аналізує практику функціонування ринку «зелених» облігацій та робить акцент на інвестиційних механізмах, здатних забезпечити екологічну модернізацію економіки [3].

«Зелене» підприємництво розглядається як один із ключових інструментів зеленої економіки, що сформувалася як окремий напрям економічної теорії ще на початку 1970-х років. Важливим поштовхом до її розвитку став Саміт Землі в Ріо-де-Жанейро 1992 року, де було наголошено на необхідності впровадження технологій і методів господарювання з меншим негативним впливом на довкілля [1].

Європейське агентство з охорони довкілля подає більш лаконічне визначення «зеленої» економіки, трактуючи її як сукупність політик та інновацій, що дозволяють щорічно створювати більшу цінність, водночас зберігаючи природні системи, які забезпечують її функціонування [2].

В Україні концепція зеленої економіки почала активно впроваджуватись після підписання Угоди про асоціацію з ЄС. Зокрема, у 2020 році було ухвалено Національну економічну стратегію до 2030 року, де одним із пріоритетів визначено розвиток екологічно чистого виробництва. Також функціонують державні програми з енергоефективності та зменшення викидів CO<sub>2</sub>. Проте на практиці ситуація є неоднозначною.

Аналіз розвитку «зеленого» інвестування в Україні засвідчив, що, незважаючи на численні заяви про підтримку екологічно орієнтованих бізнес-проектів, їх практичне впровадження часто стикається з труднощами. До категорії «зелених» проектів зазвичай відносять ті, що охоплюють такі напрями:

- використання відновлюваних джерел енергії;
- розширення альтернативних енергетичних ресурсів;
- підвищення ефективності споживання енергії;
- удосконалення теплоізоляції житлового фонду;
- системи утилізації та перероблення відходів;
- запровадження екологічно безпечного транспорту;
- раціональне використання земельних ресурсів;
- охорона та відтворення флори, фауни і водних екосистем;
- заходи з адаптації до кліматичних змін [3].

Основними бар'єрами для поширення «зеленого» інвестування підприємці вважають: нестачу дієвої інституційної та законодавчої підтримки; підвищений рівень ризику та порівняно низьку рентабельність; значну вартість екологічних інвестицій; а також «незрілість» самого ринку «зелених» капіталовкладень.

Таким чином, на рівні державного управління ключовим є розуміння того, що «зелені» трансформації не можуть обмежуватися окремими підприємствами чи галузями, а мають стосуватися всієї економічної системи країни. Екологізація економіки буде ефективною лише за умови комплексного підходу, який поєднує законодавче регулювання, державну політику, фінансові стимули та підтримку інновацій у сфері «зеленої» енергетики та ресурсоефективності. Такий підхід дозволить не лише зменшити негативний вплив на довкілля, а й підвищити економічну стійкість, конкурентоспроможність та інноваційний потенціал національної економіки.

#### **Список використаних джерел:**

1. Бей Х.Р. «Зелене» підприємництво як один з пріоритетних напрямків розвитку світової економіки. 79-та Студентська науково-технічна конференція:

Секція «Публічне управління та адміністрування»: збірник тез доповідей. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. С. 100-101.

2. Green economy–European Environmental Agency. URL: <https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/europes-environment-aoa/chapter3.xhtml> (дата звернення: 27.09.2025).

3. Фролов А. Світовий досвід організації ринку зелених облігацій: практичні поради для України. ECOBUSINESS. Екологія підприємства. 2019. URL: <https://ecolog-ua.com/articles/svitovyy-dosvid-organizaciyi-rynku-zelenyh-obligaciy-praktychni-porady-dlya-ukrayiny> (дата звернення: 27.09.2025).

*Науковий керівник – Олійник Т. Г.,  
канд. екон. наук, доцент кафедри економіки підприємств  
Миколаївський національний аграрний університет*

## **ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ КОМПЛЕКСІ**

**Успаська О. І.,  
ЗВО групи МЕН 4/1  
Миколаївський національний аграрний університет**

Сучасний агропромисловий комплекс (АПК) є однією з провідних галузей економіки України, що формує значну частку національного валового продукту, забезпечує продовольчу безпеку та створює експортний потенціал держави на міжнародному ринку [1]. Проте в умовах кліматичних змін, посилення глобальної конкуренції та зростання вимог до якості продукції, традиційні методи господарювання поступово втрачають ефективність. Саме тому одним із визначальних факторів розвитку аграрного сектору стає інноваційна діяльність, яка інтегрує досягнення науки, технологій, підприємництва та управління з метою досягнення якісно нових результатів [2].